

ІНСТРУКЦІЯ ТА ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ВЕРТОЛЬОТА НА РАДІОКЕРУВАННІ

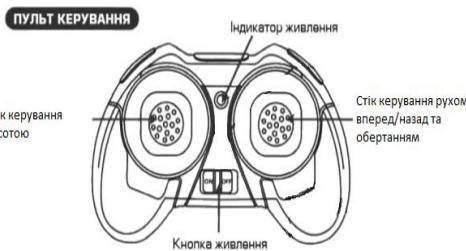
Перед першим запуском, будь ласка, уважно прочитайте інструкцію - це допоможе уникнути небезпеки і отримати задоволення від експлуатації функціональної моделі.

Попередження! Модель призначена для експлуатації особами від 14 років, або під безпосереднім наглядом дорослого. Не призначено для дітей віком до 3 років. Можлива поява дрібних часток, що може становити загрозу порушення функцій організму. Моделлю потрібно користуватись обережно, оскільки вона потребує певних умінь. Невірне керування, помилки пілота або радіоперешкоди можуть привести до травми та псування майна. Необхідно додержуватись вимог, передбачених попереджувальними знаками, зображеними на пакуванні, необхідно оберігати від механічних ударів, дії прямих сонячних променів. Умови зберігання: повинні зберігатися в місці, недоступному для дітей до 14 років, в упакованому вигляді в сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях, ізольованих від місць зберігання кислот і лугів, при температурі від +12 до +18° С і відносній вологості повітря не більше 60 - 70 %., розміщуйте на відстані не менше 0,2 м від стін і підлоги, 0,5 м - від джерел електричного освітлення, 0,1 м - від опалювальних приладів. Проходи між штабелями повинні бути не менше 0,7 м. Після закінчення терміну служби складові частини (зарядний пристрій, акумулятор, електронні плати) повинні бути правильно утилізовані. Виробник гарантує працездатність пристрою протягом гарантійного терміну за умови використання за призначеним, при належному дотриманні правил користування, передстартової підготовки і настройки, дбайливого ставлення, своєчасного обслуговування та діагностики можливих несправностей і відсутності механічних пошкоджень частин і механізмів.

У разі виявлення заводських дефектів в деталях або в збірці, негайно припиніть роботу й зверніться до продавця за консультацією. Якщо при використанні моделі з'явилися сторонні звуки зверніться в сервісний центр для запобігання майбутньої поломки. Самостійне втручання в конструкцію, ремонт позбавляють можливості висувати вимоги, передбачені гарантією. Гарантійному ремонту або заміні підлягають тільки ті частини або деталі, в яких виявлено брак. Відповідальність за керування моделлю несе власник продукту. Будь-яке пошкодження, викликане невірним керуванням, не є гарантійним випадком. Якщо Ви не згодні з даними положеннями, будь-ласка, не порушуйте пакування та не приступайте до експлуатації і поверніть товар в місце, де Ви його придбали.

КЕРУВАННЯ ПОЛЬТОТОМ ТА НАЛАШТУВАННЯ

- Вивчіть призначення кожного з стіків керування.
- Рекомендуємо налаштовувати та вчитися літати під наглядом досвідченого пілота. Вибираєте майданчик, для польотів, який не має перешкод.
- Не обертайте насильно механізми, які працюють тільки при включені моделі - це може привести до їх поломки.
- Виключіть блокування лопастей - це може привести до виходу з ладу двигунів моделі.
- Завжди перед зльотом ставте вертоліт так, щоб його хвіст був спрямований до Вас.

- 1) **Рух вгору/вниз:** При русі стіку керування висотою вгору вертоліт злітає вище, і навпаки: при русі вниз – нижче. Для плавного керування необхідно рухати стік повільно.
- 2) **Обертання за/проти годинниковою стрілкою:** Для повороту вертолітота проти годинникової стрілки – рухайте стік керування кермом ліворуч, і навпаки: праворуч для повороту за годинниковою стрілкою.
- 3) **Рух вперед/назад:** При русі вгору стіку керування напрямком ніс нахиляється вниз, і вертоліт летить вперед. При русі стіку керування напрямком вниз ніс піднімається вгору, і вертоліт летить назад.
- 4) **Крізь ліворуч/праворуч (для 4-канальних систем управління)** При русі ліворуч або праворуч стіку керування напрямком сервомеханізм змінює положення тарілки перекосу, і вертоліт кренить ліворуч або праворуч відповідно.

Увімкнення, запуск, ввімкнення:

- Увімкніть вертоліт (в момент включення вертолітота пульт повинен бути вимкнений). Модель може мати або вимикач, або від'єднуваній роз'єм живлення акумулятора. Підключіть його до гнізда живлення та швидко покладіть вертоліт на рівну горизонтальну поверхню, щоб гіроскоп зміг запам'ятати нейтральне положення.
- Налаштування пульта управління (при необхідності, здійсніть настройку пульта після включення вертолітота і пульта управління перед кожною грою). Опустіть стік керування швидкістю в саму нижню позицію та увімкніть пульт, переключивши кнопку живлення в положення ON. Ви почуєте звуки, і вогні на вертолітоті почнуть миготіти. Коли це припиниться - процес прив'язки буде завершений.
- По завершенні польоту, обов'язково вимкніть живлення вертолітота. (наприклад від'єднайте провід акумулятора, якщо є відповідний роз'єм). Дано дія має увійти у звичку, щоб уникнути псування акумулятора. Якщо залишили живлення увімкненим, акумулятор зіпсується від перерозрядження та навіть може спалахнути.
- Вимкніть пульт керування. Якщо плануєте довгий час не користуватися вертолітотом, то витягніть батарейки з пульта.

Зарядка акумулятора:

- Виключіть вертоліт: вимикач (ON / OFF) - в положення OFF.
- Соедініте роз'єм включеного в розетку мережевого зарядного пристрію з роз'ємом підзарядки вертолітота.
- Якщо вертоліт заряджається від пульта необхідно відкрити кришку дістати провід з'єднати з вертолітотом. (Вертоліт повинен бути вимкнений)

МЕТОДИКА ТРЕНАВАНЬ

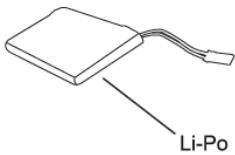
- Рекомендуємо попрактикуватися в управлінні на симулаторі, який купується додатково, перш ніж приступати до польотів на реальній моделі. Продовжуйте практикуватися, поки ви не виробите потрібну моторику пальців і автоматизм дій, щоб не розбити модель.
- Плавно почніть пересувати джойстик керування потужністю вгору, гвинти почнуть обертатися. При досягненні необхідної потужності вертоліт відірветься від землі (відчуйте силу тяги і якщо необхідно додайте потужності). Для того щоб посадити вертоліт, наведіть джойстик керування потужністю вниз, потроху послаблюючи тягу. Коли вертоліт торкнеться землі, пересуньте джойстик керування потужністю до упору вниз - гвинти зупиняться. Цим же джойстиком здійснюється управління висотою польоту - регулюйте її, плавно переміщаючи лівий джойстик вгору і вниз.
- Практикуйте висіння перед собою хвостом до себе. Практикуйтесь працювати ручкою газу, так, щоб модель зависала на одному рівні. Коли модель знаходитьться в польоті і набирає висоту, трохи зменшіть газ, якщо модель потихеньку знижується - додайте газ так, щоб модель висіла на одному місці на рівні 2-х метрів над землею. Потихеньку додайте газ, щоб модель зависла.
- Як тільки модель виявиться хвостом до вас на певній висоті, спробуйте покерувати правою ручкою пульта управління, ліворуч-праворуч, потім вперед-назад. Практика управління кермом напрямку: повільно підніміть модель на рівень 2-х метрів над землею, потім руліте вліво, щоб повернути ніс моделі вліво, вправо - щоб компенсувати. Якщо ніс моделі повернувся в будь-якому напрямку, краще посадіть модель, а потім встаньте за нею і продовжуйте практикуватися.
- Якщо модель летить занадто далеко, посадіть її негайно, потім займіть положення на відстані 2 метри і продовжуйте практикуватися.
- Пам'ятайте, що коли вертоліт летить на Вас, управління стає дзеркальним.

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ

- Перевірте всі кріплення. Перевірте заряд акумуляторів приймача і передавача. Ніколи не запускайте модель з розрядженими батарейками передавача.
- Перед використанням, перевіріть акумулятор та батарейки на наявність зовнішніх пошкоджень. Не заряджайте одноразові батарейки! Не використовуйте одночасно різні за хімічним складом та/або за станом заряду батарейки. Якщо батарейки залишили в пульта на тривалий час, то можливий витік вмісту батарейок, що може привести до псування пульта та навіть загоряння.
- Завершуючи використання моделі, спочатку потрібно вимикати модель, а лише потім апаратуру керування. Після польоту ЗАВЖДИ вимикайте живлення моделі! Якщо залишили живлення увімкненим, акумулятор зіпсується від перерозрядження та навіть може спалахнути.
- Якщо Ви не впевнені в справній роботі мультикоптера перед або під час його використання, не намагайтесь його використовувати до усунення проблем його працездатності.
- Модель зроблена з електричних елементів, тому тримайте її подалі від вологи й не літайте в дощову погоду. Модель складається з пластмаси, тому зберігайте модель далеко від джерел вогню та тепла.
- Завжди обслуговуйте та зберігайте модель, а також запчастини і деталі в недоступному для дітей місці. Ніколи не тримайте модель близько до обличчя і інших частин тіла.

ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ Li-Po АКУМУЛЯТОРНИХ БАТАРЕЙ

Модель може бути опціонально укомплектована акумулятором Li-Po.

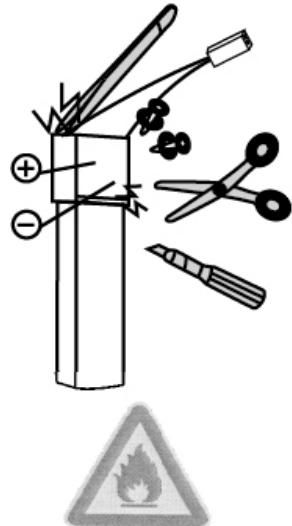
Перед першою експлуатацією, будь ласка, уважно прочитайте інструкцію - це допоможе уникнути небезпеки і отримати задоволення від експлуатації сучасної літій-полімерної батареї. Літій-полімерний акумулятор (Li-Po) є одним з найкращих джерел живлення електродвигунів. Вони здатні накопичувати та віддавати велику кількість енергії, при достатньо невеликій масі самих батарей, що важливо в літаючих моделях. Швидко заряджаються. Попри свої якості накопичення енергії, літій-полімерні акумулятори є також джерелом небезпеки.

Попередження! Нехтування правилами техніки безпеки може привести до загоряння акумулятора! Покупець повністю приймає на себе відповідальність за будь-які ризики, пов'язані з експлуатацією Li-Po акумуляторів. Будь-яке пошкодження акумулятора Li-Po не є гарантійним випадком. Якщо Ви не згодні з даним положенням, будь-ласка, не порушуйте пакування та не приступайте до експлуатації акумулятора і поверніть товар, в місце, де Ви його придбали.

Правила безпеки, яких необхідно дотримуватися при використанні Li-Po акумуляторів:

- Рекомендовано Li-Po акумулятори заряджати та зберігати в **вогнетривких чохлах**, що купуються додатково.
- Не плутайте полярність акумулятора при підключеннях до моделі або до зарядного пристроя.
- Обов'язкове застосування спеціальних зарядних пристрій для Li-Po акумуляторів.
- Номінальна напруга 3.7В, робоча напруга від **2.8** до **4.2В** на елемент, вихід за зазначені межі **НЕБЕЗПЕЧНИЙ**.
- Не допускайте розрядження елементів нижче 2.8В на банку. Глибокий розряд призводить до незворотних ушкоджень акумулятора і створює ризик загоряння. Завжди від'єднуйте акумулятор від моделі після використання, щоб не допустити понаднормового розрядження елементів.
- Завжди перевіряйте чи роз'єми є добре ізольовані, щоб не допустити короткого замикання. При будь-яких операціях з проводами і роз'ємами не допускайте замикання акумулятора металевими предметами. При заміні роз'ємів ніколи не відрізайте обидва проводи одночасно.
- При виникненні ударних навантажень (наприклад, при аварії моделі) уважно огляньте акумулятор на вогнетривкої поверхні. Продовжуйте експлуатацію акумулятора тільки при повній впевненості, що він не пошкоджений.
- Не допускайте їх пошкодження, деформацію, не розбивайте, не розбирайте, не підпалуйте, не протикайте акумулятор. Уникайте потрапляння металевих предметів для запобігання короткого замикання. Перед зарядкою чи експлуатацією переконайтесь, що батарея є непошкодженою.
- Необхідно дотримуватися температурного діапазону від **-10°C** до **+50°C**. Вихід за ці межі може привести до зайнання.
- Не використовуйте акумулятор, якщо він після польоту занадто гарячий. Також необхідно дати йому охолонути перед зарядкою.
- Не допускайте надмірного нагрівання елементів, а також не допускайте нагрівання від сонячних променів чи інших джерел тепла.
- Будьте обережні при експлуатації Li-Po акумуляторів при мінусовій температурі. Істотно знижується час роботи моделі і потужність двигуна.
- При тривалому зберіганні акумулятора (більше тижня), напруга одного елемента батареї повинна бути в діапазоні 3.7-3.87В. Недотримання цієї умови істотно знижує термін служби акумулятора.
- Не кидайте батареї та акумулятори в сміттєпровод, воду або вогонь. Утилізуйте використані акумулятори та батарейки згідно з чинним законодавством.

Процес заряду:

- Модель може бути опціонально укомплектована Зарядним пристроем. Зарядний пристрій обов'язково має підтримувати хімічний тип акумулятора (Li-Po) і відповідати за напругою. Використання невідповідного зарядного пристроя може привести до виведення з ладу як акумулятора, так і самого зарядного пристроя. Зарядні пристрії для літій-полімерних акумуляторів мають свої особливості, оскільки перед зарядом і глибокий розряд може привести до виходу акумулятора з ладу. Заряд літій-полімерних акумуляторів - це заряд постійним струмом з контролем струму заряду і напруги на виходах акумулятора.
- Заряд акумуляторів здійснюється за простим принципом - заряд від джерела постійної напруги 4.20В на елемент з обмеженням струму в 1С. Заряд вважається завершеним, коли струм впаде до 0.1-0.2С. Після переходу в режим стабілізації напруги при струмі в 1С акумулятор набирає приблизно 70-80% ємності. Час зарядження залежить від типу зарядного пристроя: Час зарядки = ($\text{Ємність батареї, mAh} + 10\%$) / Сила струму ЗУ, mA.
- Не заряджайте батарею понад 4.25В на серію елементів, щоб уникнути надмірного заряджання.
- В жодному разі не заряджайте батарею з хоча б одною пошкодженою банкою. Не заряджайте батареї з банками нижче 2.5В після відновлення.
- Рекомендуємо не заряджайте батареї прямо на моделях, якщо це можливо.
- Коли ви заряджаете акумулятор - розташуйте його в сухому і вентильованому приміщенні, а також бережіть його від будь-яких нагрівальних елементів. Заряд акумулятора завжди повинен відбуватися під наглядом дорослих та в місці, недоступному для дитини. Завжди контролюйте процес заряджання, щоб вжити негайніх заходів, якщо щось піде не так.
- Негайно припиняйте процес заряджання, якщо батарея чи її частина хоч трохи нагрілася. Літій-полімерні батареї не повинні нагріватися під час зарядки. Якщо Ви помітили, що батарея нагрівається під час заряджання чи почала роздуватися, негайно відключіть її від зарядного пристроя та віднесіть в безпечне місце і поспостерігайте чи все гаразд.
- Протягом процесу заряду удари по акумулятору строго забороняються. В іншому випадку може статися коротке замикання і пожежа.
- Відключайте акумулятор від зарядного пристроя відразу після зарядки, не залишайте і не зберігайте акумулятор, з'єднаний із зарядним пристроям.
- Не намагайтесь розбирати або модернізувати зарядний пристрій. Не допускайте підключення пристроя до джерел живлення, що не відповідає параметрам живлення зарядного пристроя.